

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za tristopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Le pustite!

(napev kakor „Lassè pur che i canti e subi“.)

Le pustite, naj besnijo,
Pesem svojo naj rohnijo,
Naša pesem je slovenska
Naša pesem naj doni:

Le pustite, naj kričijo,
Naj razsajajo, norijo,
Saj Gorica je slovenska,
Brez Slovencev Gorice ni!

Le pustite, saj bojé se,
Saj že mrzlica jih trese,
Ker Slovan iz spanja vstaja
Ker Slovan tu gre na dan!

Le pustite, naj norijo,
V žolci svoji se vtopijo,
„Svoji k svojim!“ mi hitimo,
„Svoji k svojim!“ naj veljá!

Shod v Št. Petru.

Kaj takega se ni bilo v naši okolici. Na majhno vabilo v zadnji „Soči“ in naznanilo v „P. L.“ se je zbralo takó veliko ljudstva k shodu, da ni bilo mogoče zborovati v dvorani. S privoljenjem vladnega komisarja se je vršil shod na dvorišču, a govorniki so stali na hodniku pred dvorano. Dvorišče je bilo natlačeno polno, vse črno, glava pri glavi, isto takó v veži pred dvoriščem in še zunaj na cesti so stali ljudje. Cenili so na 1500 oseb. Vrtojbenci so prišli za čitalniško zastavo in z zastavo, na kateri je bil cesarski orel pečen iz kruha ter primerno okrašen in v narodnih barvah napis: Živila naša državna poslanca. Fantje so peli pod zastavo našo „narodno gorisko himno“: „Le pustite naj kričijo“. — Shod je pozdravil sklicatelj dr. A. Gregorčič, na kar se je izvolil predsednikom dež. posl. Berbuč in zapisnikarjem urednik Strucelj. — Po kratkem pozdravu predsednika je govoril državni poslanec dr. Ant. Gregorčič o položaju v drž. zboru, v državi in na Primorskem sploh. Govoril je nad pet četrt ure. Poslušalci so ga že iz početka in potem med govorom mnogokrat burno pozdravljali. Več iz tega govora v „Soči“. — Za poslancem je govoril domači kaplan Knavs o delavskem vprašanju, zlasti o razmerah v tovarnah. Tudi ta govornik je zbudil čisto viharo pritrjevanje. — Konečno je nastopil še dež. poslanec in odbornik dr. Henrik Tuma, že ob nastopu burno pozdravljen. In govoril je govoril, a poslušalcem se je sreč širilo radosti, da je — takó govoril. Omenjal je namreč najnovejšo odnošaje v Gorici in okolici, protestoval proti njim in prosil državnega poslanca, naj prvo, kar stori na Dunaju, pozdigne svoj glas proti takim razmeram. — Vladin zastopnik Prinčič (Prinzig) je štrikrat posegel vmes, a dr. T. je protestoval tudi proti temu, da se nam hočejo usta mašiti, ko tolike množice tu zbranega ljudstva hočejo dati le odduška svojemu žaljenemu sreč, žaljeni časti in prositi svojega poslanca, da se ta potegne zanj. Zborovalci so govorniku neprestano viharo pritrjevali in ploskali, kajti g. poslanec jim je govoril iz dna žaljene

slovenske duše. — Potem je govoril še o samopomoči slovenskega naroda, o raznih zadrugah, o varčnosti in treznosti, o medsebojni ljubezni in zaupanju in konečno zarotil poslušalce z vslikom: Svoji k svojim! — Predsednik je zahvalil vse tri govornike (viharni: živili!), zahvalil pa tudi zborovalce, ki so se ves čas takó uzorno vedli, izrazil svoje veselje, da so se zbrali pod narodno trobojnico, ki je okrašena tudi s črno-rmenimi trakovi, ki so znak naše neomajljive udanosti do presv. cesarja, kateremu zakličé trikratni: Živio! In zagrmelo je po dvorišču in po vasi, kakor iz enega grla!

Takó se je vršil ta uprav velikanski shod tik mesta goriškega. To je bila sijajna manifestacija zavednosti in politiške zrelosti našega naroda! Slava mu! Kdor ima tak narod za seboj, ta z mirno vestjó lahko popeva z njim:

Le pustite, naj kričijo,
Naj razsajajo, norijo,
.....
.....!!!!

Domače in razne novice.

* **Laški peki.** — Od peka Glešiča so ušli vsi štirje peki, katere je pripravil župan Venuti iz Vidma. O tem smo že govorili. — Pek Turel v Gosposki ulici je imel dva slovenska pomočnika, ki sta mu usla na veliko sredo vsled grdega ravnanja in ostudnega zmerjanja s „porchi ščavi“ itd. — Na to je dobil tudi on pomočnike iz Vidma, a so vsi že ušli iz Gorice. Zdaj je zopet dober neki „ščavo“, da mu peče kruh. — Slovenski odjemalci naj si vse to zapomnijo in se primerno ravnajo, kar jim bo svetovala vest.

* **Kako poroča „Corriere“.** — V neki svoji številki je sporočil „C.“, da je prišel eden Slovenec v neko prodajalnico v Korminu, kjer je baje bahato nastopal govoré slovenski, prodajalničar pa ga je zavrnil, češ, naj govori laški, ako sploh želi kaj kupiti.

Stvar je v toliko resnična, da je prišel v stacuno Grinoverovo Slovenec Anton Erzetič 5. t. m. in je hotel kupiti blago; govoril je sevé slovenski, a to ni ugajalo prodajalničarju, kateri je hotel, naj bi govoril laški. Erzetič mu je pa zabrusil: „zaprite stacuno, ako ne znate slovenski“. Prodajalničar je umolknil in postregel Slovencu v slovenskem jeziku, ker so mu dišali slovenski grosi!

* **Franjo de Posarelli** je ime onemu hlapcu, katerega so natepli bratje Castelliz v stacuni na Plačuti. Hlapec je doma iz Ročinja. — Na naše vprašanje v predzadnji „Soci“ je začelo redarstvo poizvedovati o tem dogodku.

* **Na našo vest v predzadnji „Soči“**, da se oglašijo oni Slovenci, kateri so bili 28. marca napadeni od Podturanov s kamenjem na cesti proti Št. Petru, smo dobili to-le poročilo: Jožef Kodrič, mizar iz Brja, Ivan Furlan od Furlanov iz Brja in Alojzij Čebren iz Brja pri Rihembergu, so se vozili iz Gorice proti domu. Pri št. peterski mitnici so jih vstavili podturnski fanti in jih vprašali, ako so od „evviva“ ali od „živio“. Ti so odgovorili, da od „živio“ in pognali konje naprej, na kar so začeli lučati kamenje, s katerimi

so hudo zadeli Ivana Furlana in konje. Kodrič je naznanil precej vso več orožnikom, a ti se niso zmenili. Podturanov ni bil zaprt nobeden.

Kaj se je pa godilo malo pozneje v Št. Petru in Vrtojbi, o tem danes še ne smemo poročati. To storimo o prineriši priliki, ko nam ne bo mogel nikdo mašiti ust.

* **Grand Hotel Suda** ali bivša „ogerska krona“ je prve vrste hotel in gostilna v Gorici, a kar je za nas glavno — je v naših rokah, je slovenski hotel. Poleg priprostejše gostilniške sobe za ožje družbe ima dva velika salona, posebno lep vrtni salon in za poletno dobo lep vrt. Torej vse ugodnosti, katere more ponuditi hotel. Zategadel pozivljamo vse rojake slovenske, naj pridejo odkoderkoli v Gorico in hoté prenočiti v boljšem hotelu, naj se ustavijo v tem hotelu. Tu bo odslej vedno dovolj narodne družbe. Svoji k svojim. — Slovenske časopise prosimo, da bi ponatisnili to priporočilo.

* **Kdo izziva?** Goriški laški trgovci, ki so se vračali 20. t. m. s sejma pri Sv. Luciji, so se ustavili v krčmi g. Konjedica v Plaveh; jeden je zapisal v namizni prtič: M....da ai porchi ščavi! — Dne 23. t. m. so se vračali s sejma v Tolminu; v isti krčmi so vkradli s stolčca vžigalnice sv. C. in M. in nataknili skaljico z italijansko zvezdo. — Ali je čudo, ako naše ljudstvo take ljudi bojkotuje, da jim obrača hrbet?

V petek popoldne je dejal neki trgovec v Gosposki ulici mimo idočemu redarja: No, ali so tiste živali (bestie) kaj bolj pametne danes? (Misli je na — „Sočo“.)

Isti dan sta šla po ulici skupaj orožnik in redar; nekdo je pokazal za njima in dejal zadovoljno: Gredó gotovo zopet iskat „qualche m....da di un selaf“. — Po zobeh ni dobil od nikogar!

Vračajoče se Brice od vojaškega nabora so psovali pri glediški kavarni z: M....da ščavi. Mladenci so bili v spremstvu hladnokrvnih mož, ki so jih mirili, da jim ni zavrela mlada kri. Ako bi se pa bilo to zgodilo in bi nastal kak pretep, kdo bi bil vsemu kriv?

* **Nikar pretiravati.** — Čuli smo, da se delajo ponekod pikre opazke, ker smo sprejeli v zadnji številki „P.“ neki oglaš goriškega obrtnika. — Najprej opomnimo, da med slovenskimi listi sta edino „S.“ in „P.“ izbirčna v sprejemanju oglasov, sebi v veliko gmotno škodo. Še zadnjih 14 dni smo odklonili do 80 gld. laških oglasov iz Gorice, česar bi ne storil vsak drugi list. S takim postopanjem imamo vsako lelo več stotakov škode, ki bi sicer prav dobro došli upravnistvu za pokritje deficita. Laške oglase po možnosti odklanjamo, a naši slovenski obrtniki in trgovci si mislijo: „Čemu bomo trosili še za oglase, ko „S.“ in „P.“ sama ljudstvo dovolj pridušujeta, da se mora le pri nas posluževati“. In resnica je, da naša reklama daje mnogo zaslužka našim trgovcem in obrtnikom — „Soča“ in „Primorec“ pa imata pri tem občutno gmotno škodo! — Mi bi sami najraje videli, ako bi mogli napolniti zadnjo stran le z domačimi oglasi! Dokler pa bodo naši rojaki v tem pogledu takó starokopitni in sebični, ostanejo tudi vsakršne podobne opazke le drzno kritikasterstvo, vredno odločne zavrnitve.

Sicer pa moramo biti Slovenci agresivni, da zopet pridobimo, kar smo morda že napol zgubili. Oni obrtnik je sin slov. starišev, v šolo je hodil še k raj. Hribarju,

a pozneje ni imel prilike, da bi se bil kazal kot Slovenec. Zdaj pa vidi, da je to potrebno, obljubil je, pokazati vselej tudi v dejanju, da ni zatajil svojega rojstva. Upanje je torej, da je rešena še jedna slov. duša! Vendar ga nismo hoteli še priporočiti v „S.“, ampak smo sprejeli za zdaj le oglas. Kaj hočete še več?! Zdi se nam, da bi marsikak Slovenec rad videl, da bi se ne pomnožilo niti število -- slovenskih trgovcev in obrtnikov! Take težnje bomo vselej odločno pobijali!

Dodatek. — To vest smo napisali že za „Sočo“, a je zaostala. Danes dostavljamo, da gori omenjeno očitjanje se tiče klubčarja Horvata v Gosposki ulici, ki je v „Soči“ slovesno izjavil, da je bil, je in ostane Slovenec. Ta javna izjava, s katero je pretrgal vsako zvezo z Lahi, je gotovo vredna uvaževanja; doslej nimamo vzroka dvomiti, da mož ne govori resnice. Kdor pa to vé, naj se oglasi! Mož je obrtnik, je hišni posestnik v Gorici, je volilec! In to je menda vredno vpoštevanja od naše strani, ako bo zanaprej vestno izpolnoval narodne dolžnosti, katere je doslej zanemarjal — ne po svoji krivdi. Slovenci moramo postati agresivni, da bomo zopet pridabljali ono, kar smo tekom časa izgubili! — To v pomislek onim, ki kaj radi zabavljajo! — Konečno rečemo, da so nam jako ljubi vsi nasveti, le take vrste nauke, taka očitjanja, o katerih smo opomnili zgoraj, odklanjamo s primerno odločnostjo!

*** Novačenje za okolico.** — Včeraj se je imelo vršiti novačenje za županije Solkan, Grgar, Trnovo, Čepovan itd. Vsi mladeniči so bili poklicani na nabor v Catineljevo vojašnico v Podturnu; toda c. kr. okrajno glavarstvo je odredilo kar čez noč, naj se vrši nabor na Goriščeku (predmestje) pri Vaňeku, daši so župani zagotovili popoln red po mestu.

Ob določeni uri so prišli vsi fantje omenjenih županij od Solkana po cesti v Gorico z dvema zastavama na čelu, narodno in cesarsko. Fantov in njih spremljevalcev je bilo okoli 1000 oseb. Ko so prišli na Gorišček, so jih sprejeli orožniki z nastavljenimi bodali in policaji, in to na povelje dvornega svetnika viteza Božiča; z bodali so jim kazali pot k vojaškemu naboru v — Vaňekove prostore. Toda vsi kot en mož so izjavili, da gredó k naboru le tjakaj, kamor so povabljeni, to pa skozi mesto, kakor vedno. Ker se jim ni izpolnila ta želja, obrnili so hrbet in čela množica jo je udarila po cesti proti Solkanu med petjem: „Pa pri nas je korajža, pri vas je pa ni!“ Zaman je bilo vse prigovarjanje gospodov na glavarstvu, zaman se je peljal komisar Prinzig v Solkanu za njimi; ni mogel doseči, da bi došli na nabor v Vaňekove prostore.

Oberst sam je bil zelo nejevoljen, da je bilo ukazano vojakom, natakniti bodala in rabiti jih proti mladeničem, za kar tudi po njegovem mnenju ni bilo nikakega razloga; ukazal je bodala sneti in vtakniti v možnice — a o vsem tem je napisala komisija zapisnik.

To so gola dejstva! Dostavljamo še, da zadaj v varstvu bajonetov je goriška druhal žvižgale in razsajala, ko se so prikazale zastave. Nikomur se ni zgodilo nič žalega; jeden Slovenec pa, ki je vskliknil: „M...a ai gurizans“, bo kaznovan.

Kaj porekó goriški krčmarji? No, zato so pa v Solkanu prejeli krčmarji nad 1000 gld. več; zdaj goriški Lahom lahko opusté Solkan, ker sami so že nadomestili vso zgubo za par let! — Komentar naj si napravi vsakdo sam.

*** Solkanci, obsipani s cvetličnimi šopki.** — Pišejo nam: Ko so se včeraj vračali prvič Solkanci domov, odgnani od orožnikov in drugih stražnikov, ker se niso hoteli udeležiti nabora pri Catteriniju, kamor tudi niso bili pozvani, so bili obsipani s cvetličnimi šopki pred palačo gospe grofice Laris na Solkanski cesti blizu mitnice v priznanje njihovega dostojnega in poštenega obnašanja. Kar skozi okna leteli so na nje. Še posebej je izročil služabnik grofice, naš brat Čeh, zastavonošema dva velika šopka, katera so morali pripeti na vrh zastav. — Med njimi

ni bilo slišati nijedne Lahe razžaljive besedice. Videlo se jih je prepevati z zastavami na čelu, ali da bi Lahe izzivali, jim ni prišlo na misel. Že to jasno kaže, da Slovenci niso tako globoko moralno propadli, kakor Lahi v dan 22. marca, ko ni bilo slišati drugega kakor „morte ai ščavi“ in „viva Italia“ ali pa „fora coi ščavi“ in „viva Garibaldi“. Slišalo se jih je pa, kakó so naudušeno izražali vdanost in zvestobo onemu, kateri jih je ta čan klical med svoje zveste sinove, tako, da jih je tudi predstojnik vojaške komisije ginjeno pozdravljal, ko so vsi kakor iz enega grla zapeli cesarsko himno. Šteli so si tudi v veliko čast in niso se sramovali biti sinovi teptane domovine slovenske. Poleg cesarske zastave je vihrala naša krasna slovenska trobojnica, katere bi ne dali iz rok ni za cel svet. „Raje kri prelijemo, kakor jo damo“, so rekli, ko so jim jo hoteli iztrgati orožniki pri Catteriniju, kar se tudi ni zgodilo. S tem svojim resnim in odločnim obnašanjem so spravili v zadrego vse c. kr. gospode, kateri so pritekli vsi potlačeni za njimi v Solkan, a niso nič opravili. — Čast toli zavedni naši mladini!

*** V popravek notice v zadnjem Primorcu pod naslovom „Ne verujte laškim trgovcem!“** nas je naprosil trgovec G. Chebat da resnici na ljubo povemo, da je on sicer razsvetlil okna, kakor so vsi drugi v Raštelu storili, a od magistrata se ni sponodil ni torč ni kaj drugega. Tudi v Št. Peter baje ni šel s tem namenom, da bi se sladkal Slovencem, oziroma izdajal se za prijatelja istih, temveč, on ima v Št. Petru svojega čevljarja Siliča, h kateremu je tudi dan po volitvah šel radi nekega naročila. G. Chebat trdi, da ima v Št. Petru mnogo prijateljev, ter daje obleko, obuvalo in drugo tam delati, dalje ima na šentpeterskem pokopališču grob svojega deteta in da sedaj kupi tam bišo v stalno bivanje, da bi torej moral biti norec, ako bi sebi škodoval in kedaj deloval proti Slovencem.

Ker nam prihaja vedno mnogo opazk o tem gospodu, pa nimamo preiskovalnega sodnika na naši strani, da bi mogli vedno sami preiskovati njih resničnost, naj bode sploh dosti tega v naših listih. G. Chebat pa naj v dokaz, da je s Slovenci, napravi slovenski napis in izvršuje, kar bi moralo temu slediti.

*** Čujte, čujte!** — Na drugem mestu smo opisali skandal pred hišo, kjer stanuje goriški župan Venuti. „Corriere“ od sobote je spravil vse to v nič, a Slovenci so zaslužili kazni za svoja „izzivanja“. Pripoveduje namreč, da Venutijev sin je ležal mrzliččen v postelji, ko so šli Slovenci mimo hiše; nakrat je kamen razbil jedno okno, sin je slišal žaljive klice na njegovega očeta, in v bolni domišljiji, da tu gre za življenje očeta in rodbine, je skočil k oknu in vrgel doli, kar mu je prišlo v roke.

„Se non è vero è mal trovato“! Vsa Gorica se smeje taki orientalski domišljiji, ki je sama in gola — laž. Laž, da so Slovenci izzivali, laž, da so žalili župana, laž, da je kdo vrgel kamen v okno, laž, da Venutijev sin je bolan ležal v postelji, vse laž! Kar čuditi se je, kakó drzno hočejo nalagati ves svet in oblastnije. — Dobili so tudi že jedno pričó, ki bajé potrdi, da jeden Slovenec je vrgel kamen v županovo okno, toda sto pričó bo to odločno zanikalo, med temi vsi pričujoči redarji. Oni dan ni bilo nijednega kamna na cesti pred hišo, a drugi dan so jih pripeljali. Zdaj jih sodna komisija seveda dobi dovolj!

Konečne „C.“ se napada polit. oblast, ker je pridržala tega nadpolnega Itala do noči v elegantni sobi, čes, da takó strogo se s Slovenci ni postopalo! To pa presega vse meje lahonske predrznosti!

*** Veselica „Goriškega Sokola“** se bo vršila 2. maja točno ob 8. zvečer v čitalniških prostorih, in sicer s sledečim vspreedom: 1. H. Volarič: „Kviško bratje“, moški zbor. — 2. A. Vogrič: Odlomek iz operete „Jamska Ivanka“, tamb. zbor. — 3. Dr. G. Ipavec: „Danica“, moški zbor z bariton solo. — 4. V. G. Brož: „Venec češko-moravskih pesmi“, tamb. zbor. — 5. Igra (se naznani v tiskanem vspredu). — 6. I. Aljaž: „Triglav“, moški zbor. — 7. H. Vogrič: „Na te mislim“ ...

varijacija (tenor in bariton solo s spremljevanjem tamb. zbor. — 8. Prosta zabava s plesom.

*** Člane „Slovenskega podpornega društva“** v Gorici opozarjamo, da dr. Grešič ni več društveni zdravnik; odbor ga je zamenjal z g. dr. And. Lisjakom, kateri stanuje v Gosposki ulici št. 23. Slovenci: „Svoji k svojim“.

*** Od ženske podružnice sv. C. in M.** smo dobili prošnjo, katera nam je prišla prepozno in je ne moremo v „Primorcu“ priobčiti. Le gg. pevce opozarjamo, da je danes ob 7. uri zvečer odločilna vaja za spevoigro „Zlatorog“, da se iste torej gotovo vsi udeležijo. Drugo v prih. „Soči“.

*** Iz Št. Andreža.** — „Neki naš občinar je kupil klobuk pri goriškem Lahu; to so izvedeli naši mladeniči in so hoteli dobiti oni klobuk, da bi ga sezgali med vriskom in petjem one znamenite „Le pustite, naj kričijo, naj razsajajo, norijo...“. Toda kupcu se je zdelo silno škoda klobuka; predlagal je torej, naj raje zložimo nekaj novcev za „Slogine“ zavode. Ta predlog je bil sprejet. Zbrali smo gld. 1.57“. — Lepó! Naj bi se Št. Andrežanje vedno in povsod takó držali reka: Svoji k svojim!

*** Trojčke** je povila 22. t. m. Katarina Pintar v Št. Mavru št. 41., in sicer 2 dečka in 1 deklico. Mati in trojčki so zdravi.

*** Iz zahodnih Brd** nam piše prijatelj: 21. aprila sem imel dva čebelna roja. Predlanskem so čebele rojile 10. maja, lansko leto pa šele 27. maja. Roj meseca aprila je zelo redka reč. — Pregovor pravi: „Zgodnji roji, mnogo sadja“. Če res znajo pridne čebeliče prorokovati in se to izpolni, nam bo gotovo vsemu drago, saj smo potrebni dobre letine.

*** Iz Ozeljana.** — „Dva mladeniča sta kupila obleko pri Lahu. Mladeniči so to doznali in so ona dva izključili iz svoje družine. — Toda ona mladeniča nista niti oblekla pri Lahu kupljene obleke, takó ju je začela vest peči. Zanaprej bosta kupovala vse pri Slovencih“.

*** Sadjarsko in vinarsko društvo v Kanalu** bo imelo svoje letno zborovanje združeno s predavanjem naslednje dni: 2. maja v Ročinji, — 9. maja v Kanalu, — 16. maja v Deskli. — Zborovanja se bodo vršila po popoldanski službi Božji.

*** Podružnica sv. Cirila in Metoda za Dornberg-Prvačino-Gradišče** bo imela v nedeljo 2. maja ob 4^{1/2} popoldne svoj občni zbor za leto 1897. — Dnevni red: 1. Pozdrav prvomestnika, 2. poročilo tajnikovo, 3. morebitni nasveti in 4. volitev novega odbora. — K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

*** „Celjski Sokol“** nam poroča iz Celja: Ravnikar smo razposlali vsem bratskim društvom posebne okrožnice, s katerimi smo jih vabili na sokolsko slavnost, katero smo nameravali prirediti povodom blagoslavljenja naše društvene zastave ob binokostnih praznikih dne 6. in 7. junija t. l. V zadnjem trenutku pa, ko smo hoteli razposlati že tudi natančni vspreod za dotično slavnost, kakor tudi vspreod telovadbe, katera bi se imela takrat vršiti, nastale so tako tehtne zapreke, da smo bili primorani, preložiti blagoslavljenje zastave in celo s tem združeno slavnost na poznejši čas. Naša dolžnost je toraj, da naznanimo to vsem slavim bratskim društvom in vsem onim, kateri so se nameravali te slavnosti udeležiti, tem potom s pristavkom, da se bode ta slavnost pozneje vršila in s prošnjo, da nas blagovolijo takrat posetiti. Dan in vspreod slavnosti naznanili bomo tako, kakor hitro se nam posreči odstraniti vse nastale ovire. S prošnjo, da se nam to ne šteje v zlo, kličemo vsem bratski: „Na zdar“!

Odbor „Celjskega Sokola“.

*** Opozarjamo odjemalce „Frankove“ kave,** naj zahtevajo po vseh trgovinah le skatljice s slovenskim napisom in porabnim navodom, kajti opazili smo, da se nahajajo v trgovini največ take z italijanskim napisom. Trgovci z dežele so poklicani v prvi vrsti, da si preskrbijo za svojo zalogo „Frankove“ kave le s slovenskim napisom.

One naročnike „Primorea“ kateri niso dobili časopisa, prosimo, da nas obvestijo po dopisnici. Tiskali smo namreč nove naslove in je lahko mogoče, da smo nehote izpustili kako ime, kar je mogoče pri tako velikem številu naročnikov, katerih je — nad 2000. — Obenem uljudno prosimo, vse one, kateri niso še poravnali svojo dolžnost, da to store kmalu, kajti s prihodnjo številko začnemo tirjati naročnino s poštnimi nalogi. Kdor si hoče prihraniti nekaj stroškov, naj torej pošlje naročnino.

Umrl je v nedeljo zjutraj g. France **Stepančič**, veleposestnik v Temnici. Pokojnik je bil vedno dober rodoljub in stal trdno v narodnostnem boju ob boku naših voditeljev. Časten mu bodi spomin!

Častna občana. — Iz Rihemberga nam poročajo: V ponedeljek 19. t. m. je imenovalo naše starešinstvo soglasnim sklepom častnima občanom visokočastitega gospoda dr. Antona Gregorčiča in visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coronini-Cronberga za njiju zasluge v prid goriških Slovencev. — Čestitamo! — V isti seji se je sprejelo z obžalovanjem na znanje nemožato postopanje našega sosesestnika o priliki volitve v veleposestvu visokor. gosp. grofa Lanthieri-ja, kateri je doslej užival naše splošne simpatije. Z zaključkom našega starešinstva se strinjamo vsi Rihemberžani.

Atentat na italijanskega kralja. — Včeraj, ko se je vozil italijanski kralj k vojaški smotri, je stopil neki brezposelni delavec z navidezno prošnjo na stojalo kraljeve kočije in namesto izročiti mu prošnjo, je zamahnil z bodalom proti kraljevim prsim, a k sreči je zadel le ob naslonjač, ker se je kralj pravočasno umaknil bodežu. Napadalec so takoj zaprli. — To je že drugi napad na italijanskega kralja.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode v Gorici smo sprejeli: Goriški Slovenci pri izletu v Štandrežu nabrali dne 20. t. m. v družbi Štandrežanov v Lutnanovi gostilni 6 gld. — Nabrali rodoljubni Solkanci v veseli družbi dne 19. aprila 5 gld. 1 kr. — Vesela družba pri lepem petju vrtojbske mladine 5 gld. — Franc Komel 95 kr., katere je nabral v Ajševici radi preprirov o V. kuriji vse eno, ker agitator nasprotne stranke ni dal nič. — Rihemberški, Brejski in Ajdovski rodoljubje darovali 14 t. m. pri g. Maksu Ličen-u gld. 4-20. — Ajševski in kronberski fanti nabrali gld. 2-16 na kegljišču pri g. L. Stroserju. — Narodna taska v Ajdovščini 1 gld. — Janko Savnik na Dunaju 1 gld. — V veseli družbi pri Flajsu v Soči zložili gld. 2-60. — Župnik Mart. Pervanje na Idriji za l. 1897. gld. 5. — Pri navdušenem petju ... brez Slovencev Gorice ni, zložili Solkanci 3 gl. v gostilni pri Fonu. — V isti gostilni nabrala gospica Likar-jeva 73 kr. kot kazen onih gostov, kateri niso imeli narodne užigalice; neki gost je plačal 10 kr. globe radi pravno-kaznenega prepira.

Varnost Slovencev v Koprju. — Vsled napadov na slovenske gojence, o katerih smo govorili obširneje, so se obrnili nekateri stariši na namestništvo, naj isto poskrbi za osebno varnost naših učiteljskih kandidatov v Koprju. V ponedeljek je naznanil namestnik brzojavnim potem prvopodpisaneu pritožniku v Gorici, da je poskrbljeno za varnost naše mladine.

Ali kakó je bilo poskrbljeno? Poslušajte! Vsled brzojavke namestnikove so kandidati šli v Koper; toda lahonska fakinaža je vprizorila na parniku nečuten napad na slovenske gojence, ki se niso mogli braniti. Rešitev je bila mogoča le posredovanjem stotnika Baronio in orožnikov.

Ali ni skrajni čas za to, da se učiteljske preloži v Gorico?! V Koper naj ne gredo več naši gojenci! — Ravnatelj učiteljskega ne izvršuje svoje dolžnosti! Zahtevamo v imenu slovenskega prebivalstva te dežele, da se prične stroga preiskava o teh odnošajih in proti ravnatelju gospodu J. Markelju! (Mož je došel v Koper kot suplent l. 1881. s Kranjskega; ni znal niti besedice laščine. Poročil se je z Italijanko in otroci so — Lahj. Od suplenta se je kmalu povzpelo do profesorja in do ravnatelja. Ali hoče res biti deželni šolski nadzornik? — Upamo, da se prej pre-

meni vladin sistem na Primorskem, kateremu g. ravnatelj služi!)

Dodatno smo prejeli danes iz Kopra dopis, ki nam slika prizor na parniku. Kakih 30 Lahonov je silovito zmerjalo, žalilo naše gojence z vsemi možnimi psovkami in kletvinami, katere premore „avita coltura“. Grozili so jim, da jih vržejo v morje. Toda stotnik Baronio, ki je poklical na pomoč še enega vojaka, kateri je bil slučajno na parniku, je rešil gojence morda velike nevarnosti. Na parniku je bilo tudi več profesorjev. — Ko so prišli v Koper, je poklical stotnik orožnike in dijaki so odšli na stanovanje v spremstvu bajonetov. — In po vsem tem se drznejši Lahoni še govoriti o zdvijanosti — Slovanov!

Škandal pred županovo hišo v Gorici. — 23. t. m. je prišlo iz Brd kakih 150 mladeničev na vojaški nabor v Gorico; spremljali so jih stariši, župani in drugi možje, v vsem skupaj okoli 300 oseb. Držali so se skupno, ker niso nič zaupali javni varnosti v Gorici. Kdo jim to zameri? — Kdo naj tudi zameri, ako so nekaj peli in včasih spustili kak „živio“, ko gredó zapisovat svojo mlado kri za državo in cesarja namesto laških figovcev, ki niso za nič in ki raje pobegajo čez mejo? — Toda vedli so se dostojno! Goriškim irredentovcem je seveda tak nastop Slovencev že silovita provokacija! — Ko so šli mimo hiše župana Venutija, začele so padati na nje doli iz županovih oken palice, stolčki in druge trde reči. Nastal bi bil lahko velikanski škandal, da ni bilo županov in starišev med mladeniči. Ali bi ne bili povsod drugod reagovali na tako početje — županovega sina, ki se je nasrkal take „avite kulture“ po zavodih in šolah v — Italiji?! — Vsakemu količkaj treznemu človeku se je studila tolika drzovitost in zagrizenost v — županovi hiši. Krasni izgledi za mestno fakinažo in ostalo mularijo! — Evo: kdo hujska, kdo izziva, kdo draži! Vsi udeleženi Brici raznesó ta čin lahonske zdvijanosti po vseh Brdih! Potem se bodo v Gorici pa čudili, kakó je to, da je ljudstvo na deželi takó razdraženo proti goriškim Lahonom!

Dostavljamo še, da redarstvo je delo županovega sina pod ključ. Tisti dan so npenjali vse moči župan Venuti, Pajer, Verzeznassi, in drugi, da bi nadepolnega sinka osvobodili, in to se jim je posrečilo. — Venutijev sin je pri svojem slavnem početju razbil tudi okno, ko je hotel vreči na Slovence metlo, a ga je nekdo zadaj zadržal, da je z metlo udaril ob okno. — Evo vrhunec zdvijanosti v Gorici! Pa se bodo čudili, ako Slovenci včasih reagujejo!

Dvojna mera. — Slovenca učitelj G. in osmošolec Ž. sta bila 9 dnij v preiskovalnem zaporu, mladenič Cijan iz Št. Andreža celó 25 dnij; ta je bil ves čas le dvakrat zaslišan. — Venutijev sin pa, ki je 23. t. m. uprizoril nečuten škandal, je bil še tisti dan preslišan po preiskov. sodniku gosp. Franceschinisu (in sicer pri c. kr. glavarstvu in ne v zaporu!) in potem izpuščen! — Zdaj pa vprašamo: Zakaj taka dvojna mera? Kakó naj vpliva na ljudstvo tako ravnanje?!

Izjemno stanje?! — V Gorici ne veljajo več avstrijski zakoni, marveč gospodje na glavarstvu delajo takó, kakor slučajno skoči enemu ali drugemu ali tretjemu v glavo. — 23. t. m. sta bila povabljeni dva mladeniča iz Renč na glavarstvo vsled ovadbe nekega Renčana v fantovski zadevi. Komisar Prinzig ju je dal odgnati po zaslišanju kar v zapor. Ko je videla to mati jednega mladeničev, je padla skoro v omedlevalo. — Od kedaj pa ima komisar Prinzig tako pravico? Po avstrijskih zakonih je nima! — No, gosp. P. se bo že še zagovarjal radi takih svojih činov, ki drzovito kršijo § 321 in 322 kaz. zak.

Česa „Corriere“ ne vé?! — Tudi ta teden je „C.“ ostudno lagal o raznih napadih Slovencev na Lahe; nasprotno pa ni vedel nič natančnega o napadu Kormincev na nekatere Goričane. — Dalje ne vé nič o škandalu pred Venutijevim stanovanjem! Slišal je kričati Slovence „M— a Venuti!“, cesar nikdo drugi ni slišal, a tega ni videl, kar je počenjal sin župana Venutija!

Kdo izziva? — Povedali smo že, kakó se je obnašal goriški župan Venuti na dan volitve v V. kuriji. Pozabili smo le še dostaviti, da se je ponašal s šopkom — marjetic.

Na dan volitve v veleposestvu je isti župan Venuti protestoval proti temu, da je volilni komisar prečital volilne določbe tudi v slovenskem jeziku. — O toliki drznosti dr. Venutija so pač pripovedovali vsi volilci, kamorkoli so prišli. Ali je čudo, ako je slovensko ljudstvo razdraženo na Goričane Venutijeve barve?

Lažniki po poklicu. — Neki list je dejal, da sodni sluga g. Katnik je zgrabil čevljarja Tauerja (puro sangue!) in ga porinil v poslopje okrožnega sodišča; vpraša na to: Ali je to naloga sodnega sluga? — Resnica je, da isti T. je izzival slov. novince z „merda“, na kar ga je zgrabil redar in ga porinil v hišo, izročivši ga za nekaj minut v varstvo g. K.

Isti list je pisal, da izvošček Grusovin st. 70 je bil v Prvačini pretepen in žaljen; proti njemu da je nastopal tudi izvošček št. 14, 97 Slovenec Nardin. — Resnica je, da Grusovinu ni nikdo zakrivil lasu, dasi se je skandalozno obnašal, vsled česar se bo zagovarjal pred kazenskim sodnikom.

Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda ima glavni zalagatelj g. veletržec Perdan to dobo toliko v kupčiji, da je v stanu najobsežnejim naročbam postreči. Ker je družbi do danes po njega rodoljubni požrtvovalnosti ob užigalicah že 300 gld. dohodkov, priporočamo tem potom te družbine priznana izborne užigalice slovenskemu občinstvu.

Resnici na ljubo izjavljam, da gospod Danijel Godina, veleposestnik in župan v Ajdovščini, je bil poslal meni pooblastilo za volitev državnega poslanca iz veleposestva dne 22. marca t. l.

U Gorici, 21. aprila 1897.

Dr. A. Gregorčič.

Deset narodnih zapovedi. — Za sedanje naše razmere kaj umestne bi bile te-le narodne zapovedi:

1. Spoštuj in ljubi svoj narod iz dna svojega srca vse dni svojega življenja.
2. Ne zatajuj nikdar svoje narodnosti niti doma niti v javnosti.
3. Uklanjaj se vedno narodni disciplini.
4. Brani in ljubi svoje narodne voditelje.
5. Ne prestopi nikdar praga svojih sovražnikov in ne daj jim zaslužka.
6. Ne delaj sramote milemu narodu s surovim obnašanjem, vedi se ob vsaki priliki možato in odločno.
7. Podpiraj vedno le svoje rojake — trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd. Ako podpiraš svojega nasprotnika, pomagaš zatirati svoj narod, rediš gada na svojih prsih, ki te skuša s svojim strupom za vse veke pokončati; s takim dejanjem prodajaš svoj rod in sebe v sužnost.
8. Ne sovraži svojega brata; Slovenec je kakor ti, če tudi je v mišljenju kaka razlika. Medsebojni prepir naj popolnoma izgine s slovenskih tal. Delajmo vsi za enega, eden za vse.

9. Ne oziraj se po dekletih nasprotne narodnosti, ker, ako bo kedaj tvoja žena, boš ti njen rob, tvoji otroci pa narodne izdajice.

10. Ne imej poželenja nad blagom nasprotnika. Tudi ako ga hočeš, ga moraš slano plačati. Pusti ga, če je še tako lepo. Če te nasprotnik kliče v svojo prodajalnico, pokaži mu hrbet.

Za Čehovinov spomenik so došli predsedništvu veteranskega društva sledeči darovi: Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Friderik 100 gld.; c. kr. pešpolk cesar Franc Josip št. 1. gld. 100; c. in kr. pešpolk nadvojvoda Friderik št. 52. gld. 50; podmaršal Ant. bar. Schönfeld, c. in kr. vojni nadzornik na Dunaju gld. 30; c. in kr. lovski bataljon št. 9. gld. 25; županstvo v Kamnjah gld 10; po 5 gld.: pč. dr. Jos. Gabrijelečič, vodja semenišča, Hmelak Ant., trgovec v Lokavcu, Fabjani Josip, veleposestnik v Kob-

dilju; 2 gld.; Štemberger Josip v Branici; 1-50 gld.; Branitzer Ant. pl. Brannthal v Gorici; po 1 gld.; Štemberger Franc, Fabjan Janez v Branici; po 50 kr.: Uthmar Anton, Košuta Štefan, Zorš Anton, vsi iz Branice. — S tem izrekamo vsem p. n. darovalcem iskreno zahvalo, ter vabimo vse rojake, da še kaj doprineso — in sicer kmalu — v proslavo našega slavnega junaka-rojaka Čehovina.

„Goriška ljudska posojilnica“. — Opozarjamo še enkrat rodoljube v deželi, naj pripomore vsak po svojih močeh, da bo imel ta naš najvažniši zavod letos res milijon prometa. V petih daljnih letih bi moral narasti rezervni zalog na 30.000 gld., a s tem denarjem bo mogoče že kaj storiti za splošni blagor naroda na Goriškem. — Posojilnica ima namreč še vedno premalo hranilnih vlog, da bi mogla vstrezati vsem dobrim prosilcem posojil. Svoji k svojim!

Občinski lovi v pol. okraju goriške okolice se oddajo v najem za dobo osmih let, in sicer od 1. maja 1897. do 30. aprila 1905. Čas in kraj ustmene dražbe izve se pri županiških uradih.

Kje smo? — Pod tem naslovom govori zadnji „P. L.“ o novi „slovanski krščansko-narodni zvezi“, kateri pripisuje še veliko prihodnost. Posebno upa, da pridobi novih sobojevnikov v stranki p. Stojalovskega, ki šteje zdaj sicer le 6 poslancev, toda njena je prihodnost, zlasti ko se Stojalovski zopet vrne v naročje katoliške cerkve. Bodočnost — vsklila „P. L.“ — ni mladočeška niti mladopoljska, marveč „slovanske krščansko-narodne“ stranke.

„Migljeji“. — Pod tem naslovom kliče „P. L.“ duhovnike in učitelje na deželi na složno delo za politiško izobrazbo naroda. Članek je vreden resnega pomisleka, če tudi ni povedal nič novega; to je že stara pesem in še vedno — nova, doslej še ne izvedena. Nočemo preiskovati, kje je krivda, ker bi zadevali ob to in ono sršenje gnezdo; zdaj ni časa za take posle, a dal Bog, da bi ne bilo nikdar tega treba. Časi so silno resni, a vsa znamenja kažejo, da ti resni časi dobé vse Slovence na Goriškem složne pod jedno samo krščansko-narodno zastavo! V tem znamenju zmagamo! Le na delo!

Pri zborovanju kmetijskega društva goriškega se je drznil interpelovati giavarja Lah Marega iz Gradiške radi slovenskega napisa nad vratih društvene dvorane. Glavar ga je takoj zavrnil. Razpravljalo se je izključno italijanski. Da se pride v okom temu nenaravnemu položaju ter da se več ne zgodi enak slučaj, rotimo naše kmetovalce, da se mnogoštevilno vpišejo v to društvo, da pridejo do veljave v društvu tudi Slovenci. Za danes le toliko!

Starišem škrofuloznih otrok na znanje. — Odbor morskoga kopaljšča v Gradežu sprejme tudi letos 50 ubogih škrofuloznih otrok v brezplačno zdravljenje. Opozarjamo torej stariše takšnih otrok, da je čas do 31. maja t. l. za ulaganje prošnji, katerim morajo biti priloženi še zdravniško spričevalo, ono o cepljenju koz, spričevalo ubožnosti in krstni list. V Gorici je ulagati prošnje pri mestnem magistratu. Starišem z dežele pa pri c. kr. okr. glavarstvu.

Sadovi renegatstva. — Še vedno dobivamo od vseh strani podatke o raznih napadih in zasramovanjih Slovencev od nositeljev avite culture; evo tak slučaj: V nedeljo, 11. t. m. med 1. in 2. uro popoldne so šli po tržaški ulici štirje možje: Franc in Janez Pahor, Janez in Franc Maružič iz Opatjesela iz mesta proti domu. Ko so prišli do vogla ulice Bertolini, napadlo jih 9 paglavcev (med 12 do 16 letnih) s kamenjem tako, da so se napadenci spustili v tek. Olikana „mularija“ pa je šla za njimi in metala kamenje, dokler niso tega zapazili nekateri slovenski prebivalci tržaške ulice ter s svojim nastopom preprečili nadaljevanje tega brezobraznega početja. Od napadovalcev so nam znani doslej Josip Koklič (15 let), Angel Koklič (14 let), neki Capellon (16 let), dalje neki Visintin (16 let); bilo jih je, kakor rečeno, devet. Imena ostalih lahko se izvemo. Omeniti moramo, da so nekateri teh sinovi

slov. starišev, ki so pa pohajali laško šolo. Ubogi stariši pa zanjejo za njih malomarnost lepe sadove „renegatstva“.

Studi se celó poštenim Lahom. — Kaki zagrizenci so naši goriški vročekrvneži, nam razsvetli tudi ta dogodek: Dan po natakarskem plesu so se zbrali nekateri goriški laški mladeniči v Podgori v krēmi pri železniškem oboku. Slučajno sta prišla v to krēmo dva sprevodnika italijanske železnice in italijanska podanika. Goriška laška mladina ju je precej obkročila in povabila v svojo družbo ter ju navduševala z raznimi govoricami in s plačevanjem pijače. Oba moža sta nestrpnno čakala ure, da se poslovita od nevšečne družbe, kajti studilo se jima je obnašanje in govoričenje vročekrvne mladine. Ko sta odhajala, sta bila spremljana čez most do kolodvora in pri poslavljanju je eden rekel družbi, da njemu, kot pravemu Lahu, ne ugajajo harlekinade, katere so uganjali ter jim priporočil, naj brzdajo svoja navdušenja za italijanskim kraljestvom! Te besede so delevale na goriške neodrešence liki mrzla voda na vročo glavo — in so kar ostrmeli in pobrali svoja šila in kopita.

Sodnijska obravnava. — Preteklo sredo 21. t. m. se je vršila obravnava, katero je odredilo c. kr. okrožno sodišče na utok našega urednika proti zaplembi 13. št. „Soče“ in 7. št. „Primorca“. Sodnemu dvoru je predsedoval gospod dež. sodni svetnik Schmarada. Urednika je zastopal lastnik listov in tiskarne g. Gabršček. — Postopanje sodnega dvora je bilo povsem pravilno, ker je vodil predsednik vso obravnavo v slovenskem jeziku. Toda g. drž. pravdnik Vidulich se je posluževal izključno italijanščine, prej v vlogah in poročilih, ki so se pri obravnavi prečitale, pri obravnavi sami pa je zopet v italijanskem jeziku utemeljeval opravičenost zaplemb. Urednikov zastopnik je protestoval proti takemu novemu postopanju, ker se je že več let drž. pravdnik, kateri bi moral tu v Gorici znati slovenski, posluževal nasproti slov. strankam slovenskega jezika. Ukljub temu protestu je g. drž. pravdnik še govoril italijanski, na kar je g. Gabršček protestovaje zapustil sodno dvorano. Na ta način odvzeta je bila uredniku prilika, se zagovarjati ter je torej ostal isti brez obrambe; zaplembi sta bili na to potrjeni in utok odbit.

Društvo „Sloga“ v Aleksandriji. — Rodoljube na deželi, odkoder hodijo dekleta in žene v Aleksandrijo, Kajiro itd., opozarjamo še enkrat na dopis g. dr. Karla Pečnika v Aleksandriji, priobčenega v predzadnji „Soči“. Naznaniti mu je treba imena vseh žensk, ki služijo v Aleksandriji. Pozivljamo gg. župane, duhovnike, učitelje in druge rodoljube, da to gotovo storé v korist domače občine in naših rojakov v Egiptu.

Na poziv društva „Sloga“ v Aleksandriji, ki je ustanovilo tudi knjižnico največ Slovincem v prid, smo takoj odposlali vse knjige, izšle v naši tiskarni. Odbor se je prav laskavo zahvalil na tem daru. Pošiljamo tudi svoje časopise. — To smo objavili ne sebi v hvalo, marveč drugim v vspodbudo in v dokaz, da se vsak dar sprejme hvaležnim srcem.

Vse knjige smo poslali v dar tudi slovenski knjižnici v Cetinju, da bo ondi zastopana tudi slovenska književnost. — Tudi ta dar je bil hvaležno sprejet in je zbudil nekoliko več zanimanja za Slovence na kršni Črnigori.

Bohinjska železnica. — Zadnjič smo poročali iz dobro poučenega vira, kakó je z bohinjsko železnico. Isti dan je priobčil „Slov. Narod“ z Dunaja to-le brzovjavko: „V ministerskem svetu, kateri se je vršil sinoči in katerega so se razen dra. Rittnerja udeležili vsi ministri, se je odločila usoda druge železniške zveze s Trstom. Ministerstvo je sklenilo, graditi drugo železnico čez Ture in skozi Bohinj v Gorico. Troški so preračunjeni na 60 milijonov gld. Vsa progá mora biti zgrajena v dobi od l. 1898. do l. 1905. Bohinjska železnica tekla bo od primernegega mesta ljubljansko-trbiške proge drž. železnic do Gorice, čez Ture pojde železnica pri Gasteinu. Péage-zveza z južno železnico se uredi s posebnim zakonom“.

Čast komur čast! — 77-letni veleposestnik g. Alojzij V e n d r a m i n na Balah pri Šmartnem je prestal na dan volitve 22. marca hudo skušnjo. Neki goriški trgovec, pri katerem je kupoval veliko let on in vsa rodbina, mu je ponujal precej veliko svoto za glas. Toda sivi mož je odločno zavrnil tako ostudno kupčijo. Še več! Zapustili so onega trgovca on in vse njegovo sorodstvo! — Čast takim poštenjakom!

Vabilo. — Dne 6. maja t. l. ob 9. uri dopoldne bode zborovalo podpisano društvo v Gorici na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole. Dnevni red: 1. Izvolutev dveh zapisnikarjev. 2. Prebere se zapisnik zadnjega zborovanja. 3. O risanju brez stigem. 4. Razgovor o sestavi prošnje za zboljšanje učiteljskega gmojnega stanja. 5. Ceplenje ameriškanskih trt na zeleno (praktično). 6. Razni predlogi in nasveti. — Solkan, dne 15. aprila 1897. — Odbor učiteljskega društva za goriški okraj.

Ostala Slovenija.

*** Trst.** — Omenili smo svoječasnó prvo blamažo italijanskih poslancev, ki so koj po prihodu na Dunaj poskušali z navadnim — beračenjem pridobiti si naklonjenost grofa Badenija ter iskali zaščito pred napadanjem lista „Reichswehr“. — Zadnjič je spregovoril tudi „L'Indipendente“ o tej deputaciji. V dolgem članku skuša to radikalno glasilo opravičiti svoje može radi dejstva, da je bil njih prvi korak — beračenje. Pri tem pa mu je zdrsnila iz peresa izjava, da gospodje Angeli in tovariši so le nekaki zaupniki meščanstva v državnem zboru, ni jih pa poslal progresso, da bi tam zastopali — njegov program. — Progressovci so poslali svoje zastopnike na Dunaj le kakor nekako predstražo, sicer pa vstrajajo na načelno važnemu stališču, da avstrijski parlament ni kompetentno mesto za vršenje progressovskega programa! — To je zadosten odgovor krogom, ki so pisarili po listih o zblizanju progressovske gospode k državnim misli in o pripoznanju avstrijske ustave od strani te gospode.

V ladjestavbarskem zavodu pri sv. Roku je 1000 delavcev pustilo delo radi nekkih diferencij med ravnateljstvom in njimi. Štrajkovci se vedejo popolnoma mirno.

*** Kranjska.** — Vojaški zemljepisni zavod je izmeril z nova visokost Triglava in našel, da meri 2865 metrov.

Umril je 31. marca v Ljubljani v stolni kanonik preč. Zeno baron Cirheinb v 57. letu svoje starosti.

Urednik „Slovenskega Pravnika“ dr. Makso Pirc je otvoril v Ljubljani v Gosposkih ulicah svojo odvetniško pisarno.

*** Štajerska.** — Štajerski drž. poslanci pripravljajo interpelacijo, ker je vlada poslala avstrijske vojake čez državno mejo na Kreto, ne da bi to dovolil državni zbor.

Novo okrožno sodišče v Mariboru začne poslovati s 1. januarjem 1898. Mesto sezida do novega leta poslopje, kjer bo štiri leta okrožno sodišče, pozneje pa šola. V Nagyjevih ulicah pa začne država zidati veliko okrožno sodno poslopje, k temu da mesto Maribor prostor in 100.000 gld.

Novo pošto in poštno hranilnico je dobila s 1. aprilom vas Žetale pri Rogatcu.

Slovenska posojilnica v Mariboru je na svojem obnem zboru sklenila, sezidati na svetu, kateri je že pred leti kupila, v Nagyjevih ulicah, „Narodni dom“. Z veseljem pozdravljamo ta sklep. Narodno gibanje ne more v Mariboru oživeti, največ, ker ni središča in zbirališča. Slovenci hodijo vsak svojo pot in v mestu ne igrajo tiste uloge, katero bi mogli, ako bi bili organizovani. Naj bi mariborska posojilnica brez odlašanja izvršila svoj hvalevredni sklep!

*** Koroška.** — Naš rojak, gimnazijski profesor g. Jakob Wang v Olomucu, je prestavljen v Beljak (na mesto rajn. Landovška). Čestitamo!

„Bauernzeitung“ piše, da bo „Kmetiski list“ kmalu začel izhajati. Zanašajoči se na zavednost koroških rojakov, trdno upamo,

da tudi ta prekanjena politika nasprotnikov (t. j. izdajanje njihovega glasila v slovenskem jeziku) ostane brez uspeha in da bo to le večja reklama za list „Mir“!

„Katoliško - politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je imelo v četrtek 22. t. m. ob pol 2. ure popoldne svoj občni zbor v dvorani gostilne pri „Sandwirtu“. Na tem shodu sta poročala tudi državni poslanec Einspieler v državnem zboru in deželni posl. Grafenauer o delovanju deželnega zbora.

Razgled po svetu.

Avstrija. — Dunajski župan Strobach je 1. aprila odstopil. To storiti je obljubil že lansko leto pri nastopu svoje službe. Volitev novega župana je bila 8. t. m. Izvoljen je bil županom znani voditelj protisemitov dr. Karol Lueger s 93 glasovi od 132 oddanih. Presv. cesar ga je že potrdil.

Iz ministerstva vnanjih poslov se čuje mnenje, da veselite med Turčijo in Grško ne morejo posredovati. — Cesar se je vzlic grško-turški vojni odpeljal v nedeljo opoldne v Petrograd v poset ruskega cara.

Kakor se čuje z Dunaja, bo zapovedujoči general v Gradcu in poveljnik 3. voja, podmaršal baron Reinländer, v kratkem pozvan na novoustanovljeno mesto generalnega nadzornika vojaštva. Potem bodo v vojski trije taki nadzorniki: podmaršal baron Schönfeld, general konjstva princ Ljudevit Windischgrätz in podmaršal baron Reinländer.

Na Dunajskem vseučilišču je bila 2. t. m. proglašena doktorjem medicine baronica Gabrijela pl. Possaner Ehrenthal, hči svoječasnega finančnega ravnatelja v Ljubljani. To je prvi slučaj, da je dama na avstrijskem vseučilišču zadobila doktorsko dostojanstvo. Gosp. Possaner je izvršila svoje študije na dunajski akad. gimnaziji in je potem v Curihu slušala medicino. Tam je tudi zadobila doktorstvo, ker pa v Avstriji ni veljavno, morala je na Dunaju prebiti še enkrat vse rigorose, da je zadobila doktorsko dostojanstvo.

Ogerska. — Madjarska vlada se ni spametovala o strašnem fjasu, ki ga je napravila doma z milenijsko razstavo. Sedaj hoče po vsi sili, da se pokaže madjarski globus na svetovni razstavi, ki bo leta 1900. v Parizu. Ker pa nima denarja, išče 1 1/2 milijona gld. (!) posojila, da se pokrijejo „službeni stroški“. Kako korist bi pa imela Avstrija od tega, ako bi se madjarska oholost sopirila na razstavi? Najbrž bi zgubila še dosedanji ugled. Francozi prav nič ne hrepene po Madjarjih, ker predobro poznajo njih „liberalno“ — nasilstvo nasproti nemadjariskim narodom, živečim na Ogerskem!

Ogerski učni minister je naznanil, da se na Ogerskem temeljito preustroji ljudsko in srednje šolstvo. V kakem smislu se bo to zgodilo, ni minister natančno povedal, a po dosedanjih skušnjah nismo sklepati, da se bo gledalo, da se bolj pospeši po šolah madjarizacija. Na ločitev cerkve od države ne misli vlada; to bi bilo težavno. Sicer je pa na Ogerskem cerkev običajno podpirala vlado v pomadjarenju mladine in se že zato ne kaže z njo spreti. Madjarizacijo pa ogerski državniki smatrajo za glavno svojo nalogo.

Iz Velikega Bečkereka poročajo, da je 400 nazarenskih rodbin prijavilo, da hočejo biti odslej — brez vere. — Kakor se vidi, postaja na Ogerskem vse od dne do dne bolj divje.

Ostale države. — Panamska aféra se je zopet oživela in utegne postati za mnoge politike usodepolna. Kakor se govori, pride na zatožno klop sedem poslancev in en senator, poleg tega pa še kakih 20 bivših poslancev in senatorjev. Vsi ti so se dali podkupiti. Med podkupljenci so baje politiki vseh strank. Kompromitovanih je tudi več že umrlih politikov. Govori se o nekem velikem možu, kateremu so nedavno postavili spomenik, kateri krogi so sedaj v zadregi, kaj naj počno s spomenikom. To vendar ne gre, da bi lep spomenik, postavljen na državne stroške, imel mož, ki je bil zamotan v panamske sleparije. Nekateri poslanci mislijo

v zbornici predlagati, naj se sklene zakon, po katerem se bo smelo slavnim možem spomenike postavljati šele čez 50 let po njihovi smrti.

Veliki vojvoda meklenburg-sverinski, Friderik Franc III. je 12. t. m. umrl. Bil je delj časa hudo bolan. Ta dan je prosil svojega zdravnika, da ga nekaj časa pusti samega. V največji vročnici je sel vojvoda iz vile in skočil z bližnjega mosta; malo pozneje so ga našli ležečega na zemlji in umirajočega ga odnesli v vilo, kjer je čez pol ure izdihnil svojo dušo.

Grško - turška vojna.

Ko je ves krščanski svet praznoval veselo Alelujo, prav na velikonočno nedeljo, prinesla je brzozjavna žica žalostno vest od grško-turške meje, da je Turčija Grški napovedala vojno in takoj začela boj.

Dolgo časa že so se zbirali viharni oblaki nad Vstokom in le strah pred velikansko odgovornostjo, ki zadene ono državo, ki prekrši mir, je zadrževal Grško in Turčijo, da nista že prej naskočili druga drugo. To veliko odgovornost je prevzela sedaj Turčija nase: Turčija je oficijelno pričela vojno. Katera teh dveh držav je kriva temu, o tem se danes še težko kaj natančnega govori. Po nekaterih poročilih je glavni povod dala borba med grškimi in turškimi vojaki okrog jezera Nezera. Borba je nastala, ker so grški redni vojaki prihiteli na pomoč prostovoljcem, napadajočim turške pozicije; Turčija je porabila to priliko, da napove vojno, ker se more sklicevati na izzivajoče postopanje Grške in na njo zvaliti vso odgovornost.

Vojna je začela, ali zanesljivih podatkov v izidu dosedanjih bitk še nimamo, kajti popolne resnice ni izvedeli niti iz Aten, niti iz Carigrada. Našim čitateljem podajemo tu nekatera brzozjavna poročila raznih listov v nadi, da bomo mogli v prihodnjih številkah priobčiti natančne podatke.

Pariz. Iz Larisse poročajo službeno ob 10. uri predp., da so grški vojaki zasedli turške pozicije od Nezerosa do Kutre 1 in pol uro daleč. Turki so naskočili parkrat z bajoneti, toda Grki so jih vrgli. Ne zna se, koliko Turkov je padlo.

London. „Bureau Reuter“ poroča iz Ellassone: Včeraj so bile hude bitke ob meji. Grške redne čete so prekoračile mejo zajedno z italijanskimi prostovoljci, toda 4 turški bataljoni so jih vrgli. Od Turkov je padlo 5 častnikov.

Carigrad. Grke so vrgli Turki na raznih krajih. Stiri turške divizije so v ognju proti Grkom. Jedna divizija je prekoračila grško mejo. Turški vojaki se drže izborna.

Atene (18., ob 3. zjutraj). Streljanje iz pušk in topov se je že raztegnilo po vsej tesalski meji. Čuje se bolj streljanje topništva, puške pokajo le tu pa tam.

Atene (ob 11. predp.) Gotovo je, da se je ob tesalski meji razvila bitka, v katero osobito sega topništvo.

Atene. Bitka je bila pri Menexè-ju. Končala je okolu polunoči. Turki so se umaknili in Menexè je v grških rokah. Druga bitka bije se pri Meluni.

Carigrad. Vrhovni poveljnik Edhem paša je dobil povelje, da udari na Grke.

Med tem pa so grške vojne ladije bombardovale mesto Preveso, katero so vpelile skoro popolnoma. — Jako važna vest pa je došla v terek iz Aten. Glasom te vesti so razne oborožene tolpe prekoračile mejo Makedonije. Ako je to res, more se smelo reči, da v kratkem poče revolucija v Makedoniji.

O bitki pri Meluni poročajo angleški listi: Turki so pričeli bitko sijajnim naskokom z bajoneti. Vedenje turških vojakov je obhudo vanja vredno; 30 ur so v ognju, ne da bi bili kaj užili, ali se odpočili.

Izid bitke ni določen. Grkom se ni posrečilo pridobiti svoje utrdbe pri Meluni nazaj. Izguba je velika in skoro jednaka na obeh straneh. Turškega generala Hafiz-pašo je zadela grška kroglja in umrl je na licu mesta. Ako tudi Turki zmagajo, ni še gotovo, da vsled tega udarijo na Larisso.

Novejša poročila se glasé:

Atene 21. aprila. Zatrjuje se, da se je na ravnini pri Larissi vnela velika bitka. Turki so bili baje popolnoma poraženi in so se morali na celi črti umakniti. — Grška krdela so zasedla otoke Samos, Kijos in Mitilini, koder jih je prebivalstvo z navdušenjem vsprejelo. — Minister notranjih del je naročil, da je takoj oborožiti vse za vojskovanje sposobne moške in jih poslati na mejo.

London 21. aprila. Tukajšnjim listom poročajo njih specijalni izvestitelji, da je Edhem-paša s turško vojsko prodril skozi sotesko Meluno in naskočil Tyrnavos. Najprej je začel mesto bombardovati, potem pa so pešaki prišli v boj. Grki so Turke premagali in prepodili iz Tyrnavosa. — Turška vojska je novič naskočila grške pozicije pri Reveni, a se je morala po ljutem boju umakniti z bojišča.

Raznoterosti.

* **Prva ženska član okrajnega šolskega sveta.** — Lvovski učiteljski zbor je volil kot zastopnico učiteljstva gospo Vincencijo Longchamps, učiteljico voditeljico dekliske sole, v okrajni šolski svet. To je prvi slučaj te vrste v Avstriji.

* **Redkega ptiča** je ujela policija v Brnu, kapucina fratra Konzolacija Kussa. Zasačila je moža, prav ko je hotel izvršiti večjo tatvino. Preiskava je dosegla, da ina frater že precej tatvin na vesti. Ukradene reči je največ podaril svoji ljubici, katera se je usmrtila, izvedši za provenijencijo fratrovih daril. Ker so sodni zdravniki izrekli, da je frater zdrave pameti, pride mož pred porotnike.

* **Trgovina z ljudmi.** — Mej rumunskim narodom aradske in hanjadske županije vlada velika ogorčenost. V poslednjem času so se namreč potikale po tistih krajih elegantne židinke in vabile najlepša rumunska dekleta v neko tovarnico, kjer se pripravljajo obveze za ranjene vojake na Kreti. Dajale so jim po 30 gld. predujma in jim obetale vso oskrbo ter 10 gld. plače na teden. Mnogo deklet se je dalo ujeti v te lepe obljube, kmalu se je zvedelo, da so jih židinke odpeljale v javne hiše bukareske in zofijske.

* **Senzacijenlen roparski umor** se je zgodil v noči od petka na soboto v Bruselju. Neznani tolovaji so se utihotapili v hišo neke znane, v demimonde spadajoče „dame“, jo umorili in odnesli 100.000 frankov v gotovini in zlatnine ter drugih dragocenostij v vrednosti nad 60.000 frankov.

* **Uboj radi užigalice.** — V Toplem, v vasi brašovsko-severinske županije sta se sprla kmeta Jurij Sem in David Goleski radi jedne užigalice. Prepir je narasel v pretep, ki se je izvršil s tem, da je Sem zabodel z nožem Goleskega, ki je takoj izdahnil.

* **Prebivalstvo Avstrije po narodnostih.** Naše cenj. čitatelje bo gotovo zanimalo, koliko je Slovanov in koliko drugih narodov v Avstriji, ko smo v jedni zadnjih številk prinesli veselo poročilo, da so sedaj v posl. zbornici na Dunaju prvokrat Slovani podlaga in zaslomba vladi ter da se je ista morala ozirati na nje. Nastopne številke kažejo natančno današnje razmere med posameznimi narodi naše države: Čehov je 4,370.000 — Slovakov 2,753.000 — Poljakov 2,341.000 — Malorusov 2,774.000 — Slovencev 1,500.000 — Hrvatov 3,395.000 — Italijanov 600,000 — Romunov 2,640.000 — Madjarov 5,500.000 — Nemcev pa okroglo 8,000.000. — Nemci so torej s svojimi 8 milijoni v manjšini proti trostroki večini drugih narodnostij. Avstrija je na ta način vse kaj drugega nego nemška država, dasi ima nemščina prvenstvo sosebno v uradu. Slovanov je v Avstriji 17,133,000.

* **Balkanske narodnosti.** — Kratak pregled o stanju narodnostij na balkanskem poluotoku podaja jasno sliko, da vojna Grške s Turčijo ni brezupna. Na Balkanu je sedem glavnih skupin narodnosti. To so Slovani (Srbi in Bolgari), Grki, Turki, Rumuni, Albanci in Cincarji. Turki ne stanujejo nikjer v masah, nego so razsejani mej ostale pre-

bivalce. Razen tega je vsako leto manj Turkov v Evropi, ker se vedno, kar na tisoče, izseljajo ne samo v Carigrad, nego tudi v Malo Azijo. Vse turško zemljišče v Evropi ima sedaj samo 6 milijonov stanovnikov, mej katerimi je po srbski statistiki jedva 1,362.000 Turkov. V Bolgariji, ki broji 3.300.000 prebivalcev, živi samo še pol milijona mohamedancev, dasi so Turki izgubili šele pred 20 leti to zemljo. Grki so bili smatrani dolgo za najrazsirenejšo narodnost na Balkanu, ker so se vsi, ki so v grško iztočni cerkvi, imeli za Grke. No, Bolgari in Srbi so skrbeli za to, da se prizna njihova narodnost tudi pod turškim jarmom. Kraljestvo Grško šteje danes 2,200.000 stanovnikov. Razen na Grškem bivajo Grki tudi v južnem delu Macedonije ter na obrežju morja od Larisse preko Soluna, Carigrada do ustja Donave, pa na otokih egejskega morja in v primorju Male Azije. Vseh Grkov je do 8 milijonov. Bolgari stanujejo večinoma v Bolgariji, v Rumeliji in v Macedoniji. Vsega prebivalstva v Macedoniji je 1,531.000 duš; od teh je 410.000 krščanskih in 46.000 mohamedanskih Bolgarov, 350.000 Albancev, 280.000 Turkov, 145.000 Grkov, 120.000 Srbov, 95.000 Cincarjev in 40.000 španskih židov. — Srbi bivajo v kraljevini z 2,300.000 stanovaleci, v Bosni in Hercegovini jih je 1,600.000, v Črni gori pa 250.000. Na Turškem biva baje do 1,340.000 Srbov. Vsekamor je na Balkanu do 8 milijonov Slovanov, torej so po številu jednaki z Grki. Ako pride do likvidacije s Turki, bodo imeli Slovani na Balkanu izvestno prvo besedo. — Rumunov je na Balkanu do 200.000. — Albancev (Škipetarjev in arnavtov) je $1\frac{3}{4}$ milijonov. Albanci so najbolj divji narod balkanski. Baje so italijanskega plemena. Do 100.000 Albancev živi v južni Italiji. — Cincarji ali Macedo ali Kucovlahi so sorodni Rumunom. Štejejo 300.000, bivajo pa v pogorju Pindus, kjer so večinoma pastirji. Kakor Albanci tudi Cincarji niso nikjer več čisto-krvni, nego so pomešani z drugimi narodnostmi. — Ako se uvažuje, da šteje mohamedanski živelj na balkanskem polotoku razen Carigrada samo še $1\frac{1}{2}$ milijona proti 20 milijonom kristijanov, je to gotov znak, da bi ne mogla v slučaju občnega vstanka krščanskih narodnostij niti najmočnejša turška vojska zaprečiti pada gospodstva Mohamedovega polumesca. V interesu evropske kulture je želeli to! (Po „Obzoru“).

Narodno gospodarstvo.

Korist globokega oranja. — Orji tako globoko, kakor moreš, kakor globoko ti dopuščajo razmere zemlje, vsaj težko zemljo. Pravilno izvršeno globoko oranje pomnoži dohodke, ki pomagajo prebiti tudi slabše čase. Kdor poglobi orno plast, stori nekaj podobnega, kakor hišni posestnik, ki hiši dozida nadstropje, katero mu tudi donaša obresti. Mnogokrat se bolj izplača zemljo poglobiti (globoko obdelovati), kakor pa dokupiti je, kajti za to ni treba plačevati več davkov. Da pa se globoko obdelovanje izplača, je neobhodno potrebna zadostna množina gnoj, da preskrbimo orno plast z rastlinsko hrano.

Vroča voda za zdravilo. — Majhne bolesi v glavi prenehajo, ako se rabi vroča voda na tilniku in na nogah. V vročo vodo namočena in hitro ožeta brisača gorka na želodec položena skoraj nagloma pomaga proti grizenju in koliki. Nič ne brani hitreje krvni naval proti plućam, vnetje vrata, revmatizma (skrnine), kakor pokladki od vroče vode. Večkrat zdravljena, v vročo vodo namočena in ožeta brisača na boleči del položena, proizvodi kmalu olajšanje. V vroči vodi napojeni flanelni kos položen okoli vrata vsled davice (Angina) bolnemu otroku napravi v četrt ure olajšavo.

Na čem se spozna, da njivi manjka kalija, apna, dušca ali fosforne kisline? Če je žito, ko je raslo, bilo temno, ali svežezelene barve, a se je pridelalo veliko slame a le malo zrna, in se to slabo, je to znamenje, da njivi nedostaja fosforne kisline. V zemlji, kateri nedostaja kalija, ne dospeva korenje, repa, krompir, sočivje in detelja.

Treba je torej pognojiti s pepelom ali kalijem. Če rastline slabo rasto in rumené, pomanjkuje dušca. Temu se odpomore, če se ob vlažnem vremenu polije zemlja s čilskim solitrom ali gnojnico. Če na njivi raste majhna kislica, je znamenje, da je treba njive dobro z apnom potresti.

Staro deteljno seme slabše kali, nego novo, zato se mora gosteje sejati. Najbolje je, če se poprej poseje nekaj semena v cvetlični lonec in se potem ravna pri seji.

Krompir in umeten gnoj. — Krompirju je dobro gnojiti s superfosfatom in čilskim solitrom. Tudi kalijevo gnojenje krompir čišla, a je vendar dobro, če se s kalijem gnoji sadežu, ki je na njivi pred krompirjem.

Rabljanje prsti tudi gozdu jako koristi. Zrak in vlaga potem lažje prešinja tla in les hitreje raste. Zemlja se v gozdu najlažje tedaj rablja, če se izsekava les, ki je pregost.

Atlantska cedra ima jako dober les. Raste največ ob Sredozemskem morju in bi se dala tudi v naših krajih udomačiti v neprevisokih in nepremrzlih legah.

Himalajski borovec raste po Himalaji, a se da tudi v Evropi udomačiti. Ima jako dolge igle. Izraste 30 do 50 metrov visok. Ker se les daje rad obdelati, je posebno dober za strešne desčice in razne posode.

Loterijske številke.

17. aprila:	
Gradec	1 71 56 35 89
Dunaj	74 75 45 2 12
24. aprila:	
Trst	29 28 47 82 73
Linc	54 86 65 10 33

Dunajska borza

24. aprila 1897.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	"	75	"
Avstrijska zlata renta	122	"	50	"
Avstrijska krona renta 4%	100	"	85	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	70	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	15	"
Avstro-ogerske bančne delnice	941	"	75	"
Kreditne delnice	342	"	75	"
London vista	119	"	60	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	70	"
20 mark	11	"	74	"
20 frankov	9	"	53	"
Italijanske lire	44	"	95	"
C. kr. cekini	5	"	65	"

Tržne cene.

	za 100 kilov	
Kava: Santos	gld.	130— do 140—
Sandomingo	"	160— " —
Java	"	160— " 164—
Cejlon	"	185— " —
Moka	"	180— " —
Sladkor	"	33— " 35—
Špoh	"	52— " 56—
Petrolj v sodu	"	18 $\frac{3}{4}$ — " —
v zaboju	"	6— " —
Maslo surovo	"	64— " 66—
kuhano	"	81— " 82—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld.	14:50,	št. 1 gld.	14:20,	št. 2 gld.	13:80,
" 3 "	13:20,	" 4 "	12:50,	" 5 "	11:50,
št. 6 gld.	11:—,	št. 7 gld.	5:50		

Ogerska:

št. 0 gld.	14:50,	št. 1 gld.	14:—,	št. 2 gld.	13:50,
" 3 "	13:—,	" 4 "	12:50,	" 5 "	12:—,
št. 6 gld.	11:50,				

Otrobi debele	gld.	4:20 do 4:50
drobne	"	4— " 4:30
Turšica navadna	"	5:60 " 6—
Oves	"	6:50 " 7—

Edina slovenska spedijska poslovnica v Gorici

za uvoz in izvoz blaga
v ulici Morelli števil. 12. pri tleh.

Ob času kupčije s sadjem bode uradovalec spedijski uradnik na kolodvoru, na kar se opozarja sl. občinstvo, da se obrne zaupno do njega.

Slavnemu občinstvu se priporoča za blagohotna naročila v smislu gesla

„Svoji k svojim“ 126

udani
Gašpar Hvalič, lastnik.

„Svoji k svojim!“

Klobučar

Leopold Horvat

v Gosposki ulici št. 12 v Gorici

(zraven lekarne Gironcolli)

se toplo priporoča za blagohotno podporo svojim so-rojakom v Gorici in po trgih na deželi. Klobuke izdeluje v lastni delavnici in prodaja po najnižji ceni. Zagotavlja se poštna postrežba in dobro blago.

Pekovski mojster

Karol Drašček

na Kornu v Gorici

prevzema naročila za vsakovrstno najfineje in navadno pecivo, n. pr.

kolače za birme,
poroke, godove itd.

Vse izvršuje natančno po želji naročnikov in v 24 urah po sprejetem naročilu.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi. 125

Mihael Malik

trgovec v Ajdovščini

(Pri Putrihah)

naznanja p. n. občinstvu, da ima zalogo kotlov izdelanih elektrolitičnim potom od občespoštovanega našega rojaka g. Avg. Nussbauma iz Fužine pri Ajdovščini. Ti kotli so boljši in cenejši od vseh drugih.

(O teh kotlih glej dopis v 16. št. «Soče»)

Jakob Gril,

trgovec z mešanim blagom in pek

89—2 v GORICI 38—1

ulica Sv. Klare števil. 4.

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno onemu iz Brd, svojo bogato založeno prodajalnico raznega jediln. blaga, n. pr. kavo, sladkor, moko, otrobe, olje ter druge jestvine, kakor tudi vedno sveži kruh in drugo pecivo. Prodaja se na drobno in na debelo. Cene so zmerne, da se ne boji konkurence nikake druge prodajalnice. Kot Slovenci in podpiratelj vsega, kar je slovenskega v Gorici, se toplo priporoča svojim so-rojakom na deželi! Svoji k svojim!

Zagotovljen in pošten zaslužek, morejo si pridobiti osebe vsakega stanu in v vseh krajih s prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe sprejema Ludovik Österreicher, Budimpešta VIII. Deutsche gasse 8. 110 10-2

Prvi in najstarejši fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg naškofijske št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnathe slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Velika zaloga orožja

44 5-4 zlasti za lovce. 27 6-2

Puške brokove, kaliber 12, 14, 16, 20, 24, 28 in druge po ceni in s popolnim puškarskim izdelkom.

Posebnosti pušk brokovic in drugih Winchester in Pieper domači patent Genial in Krona z ekstratorjem in brez njega; velika zaloga revolverjev, bambitk, karabin, floberk, boqru kakor tudi zaloga smodnika in streliva in vseh lovskih potrebščin priporoča z redno postrežbo

J. Havránka sin v Roudnici nad L., (Češko)

Cenik s slikami pošljamo na zahtevanje poštne prosto.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opocna na Češkem, izdeluje kot posebnost

Čistil. mlina za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamoreznice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljše, kakor tudi 57 4-4

Žitni drobilci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki, ki so neizogibni za vsako hišo, ker se z njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerne cene. Cenike pošljamo na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Slovenci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim!“

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetturini 9. — Gorica — (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)

Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja

začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Alla Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Jožef Rojic - Čerin

v Cerknem

prodaja 20° pristi brinjevec (liter po gld. 1.10) in brinjevo olje (deka 2 kr.)

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini h. št. 2.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu via Gbega št. 7. (zraven j. koloivora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pokarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 2.45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1.20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. — Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Ambrož Furlan

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebšchine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popraviljalnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v

Gosposki ulici št. 9.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gosposka ulica št. 14

se priporoča častiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najizvrstnejše mehanične sestave z dvojnatim, vedno delujočim pritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljenost, katera nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruzo, čistilnice žita; sita, rezalnice in mlinci za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev

izdelujejo in oddajajo pod zagotovilom edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. in kr. edino privileg.

tovarna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II.

Taborsstrasse št. 76.

Odlikovani v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svetinj ter z častnimi diplomami. — Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastoj. — Kjer se ni preprodajalcev in zastopnikov, se iščejo. Varovati se je ponarejanj.

Avtom. škropilnica.

C. kr.
privileg.krojni
aparati.**M. POVERAJ**krojaški mojster in trgovec v Gorici,
na Travnik št. 22 I. nst.

Edina slovenska

zaloga vsakovrstnega blaga ter gotovih oblek po najnovejši pariški modi za gospode vsakega stanu. Blago se prodaja tudi na metre tako po ceni, da lahko postreže vsakega. (Sukneno letno blago od 85 kr. po metru naprej). — Za celo obleko (3 m. 20 cm.) od gl. 2-80 naprej. Krojni štampi in karice za celo obleko se prodajajo po gl. 1-50, vsaki drugi kos 1 gl.

Jakob Klemene, trgovec z manufakturnim blagom, ulica S. Antonio št. 1 v Trstu, naznanja slavnemu občinstvu, da je poslal na deželo svojega zastopnika, gosp.

Franjo Klančer-ja,

kateri se predstavi v kratkem p. n. odjemnikom. Prosi rodoljubne rodbine, da ohranijo naročila za njegovega popotnika. 84-3

Trgovec in krojaški mojster

FRANC NOVIČ

v ulici sv. Klare št. 6 v Gorici

izdeluje

obleke po meri po najnižji ceni, prodaja vsakovrstno suknenno blago in perilo. Priporoča se p. n. gospodom v Gorici in na deželi, kakor tudi častiti duhovščini za blagohotno podporo.

Izvrstno

dalmatinsko črno vino

(domači pridelek)

razpošilja podpisani od 100 litrov naprej na vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vino se računi po njega kakovosti in sicer postavljeno do Trsta po 18 do 22, a za vse druge postaje od 20 do 25 gl. za 100 litrov.

Pristni izvrstni tropinovec po 60 do 70 kr. liter.

Fino namizno olje 60 kr. liter, semenska čebulica 5 kg. poštine prosto za 2 gl. priporoča

Alozij Bratina,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku,
Dalmacija.

(Dopisuje se slovensko).

Zaloga piva

iz

prve kranj. eksportne pivovarne

T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani

v Rabatišču 18. - GORICA - via Rabatta 18.

Priporoča se p. n. gg. gostilničarjem in zasebnikom v mestu in na deželi.

Prodaja izborna pivo v sodčkih po $\frac{1}{11}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ Hl., in v steklenicah po $\frac{1}{2}$ L.

Steklenice pridejo iz pivovarne napolnjene, pasterizirane in plombirane.

NB. Glede cene in dobrote piva se ne bojim konkurence.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča z geslom:

Svoji k svojim!

81 5-3

Joško Rován,
zastopnik pivovarne.**Klepar Artur Makutz**

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.

priporoča

Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Priprava za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan). 29 13 6

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov.

Sprejemlje v popraviljanje vsakovrstne druge škropilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

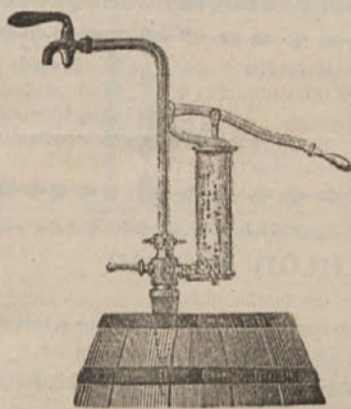
brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem steklenic.

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpo, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Trgovec z manufakturnim blagom

Jurij Mose v Gorici

v Raštelu št. 8.

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih in svilenih snovij ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta.

Najnovejše

moderno blago in perilo za vsaki stan,

kot n. pr. za uradnike, učitelje, č. duhovnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje, pegrinjal, vsakovrstnih volnenih plahit i. t. d.

Vse po najnižji ceni.

88-2